

„Nie ma wątpliwości, że kreatywność jest najważniejszym ze wszystkich zasobów ludzki. Bez kreatywności nie byłoby postępu i zawsze powtarzalibyśmy te same schematy.”

Edward de Bono

WSTĘP

Dzisiejszy świat stawia przed edukacją trudne zadanie kształtowania u uczniów postawy otwartości, wrażliwości, twórczego działania, umiejętności rozwiązywania problemów w sposób niekonwencjonalny, radzenia sobie ze stresem, tempem życia, zalewem informacji. Rozwijanie postawy twórczej z pewnością ułatwia młodzieży adaptację do nieustannie zmieniających się warunków przeżywania, odkrywania oraz reorganizowania nabytych doświadczeń, kreowania własnego życia w sposób interesujący i wartościowy. Dużym wyzwaniem dla nauczycieli i wychowawców jest taka praca, która wyzwoli w młodzieży postawę twórczą nie tylko na przedmiotach artystycznych, ale w każdej dziedzinie nauki, jak również w ich całym życiu. Realizacja programu „Klasa aktywności twórczej” ma być próbą odpowiedzi na takie zapotrzebowanie młodego człowieka, który często nie uświadamia sobie, jak wiele potrafi, jak wielką ma wartość, któremu należy pokazać, że nie musi być tylko „trybikiem” zależnym od reszty świata, ale często sam może decydować i wpływać na otaczającą go rzeczywistość.

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki (Dz. U. z 2002 r. Nr 56, poz. 506 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku szkolnego programów wychowania przedszkolnego, programów nauczania i podręczników oraz cofania dopuszczenia (Dz. U. z 2009 r., Nr 4, poz. 18)
- Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 poz. 977 ze zm.)

METRYCZKA INNOWACJI

Rodzaj innowacji	Innowacja metodyczno-programowa
Tytuł innowacji	Klasa aktywności twórczej
Miejsce realizacji	Gimnazjum Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Szarych Szeregów w Dzierżoniowie
Czas realizacji	wrzesień 2016 – czerwiec 2019
Liczba godzin na realizację programu	2 godz. tygodniowo
Adresaci programu	Uczniowie klasy aktywności twórczej
Realizatorzy	<ul style="list-style-type: none"> • Anna Passis w zakresie aktywności plastycznej • Sylwia Latacz w zakresie aktywności ruchowej • Bożena Pyrkosz w zakresie aktywności muzycznej • Karolina Kawecka w zakresie żywego słowa

CHARAKTERYSTYKA

W dobie komputeryzacji społeczeństwa i dominacji kultury masowej istnieje zagrożenie, że młodzież straci zdolność wrażliwej obserwacji świata i jego indywidualnej interpretacji. Często u młodych ludzi obserwuje się zamknięcie, brak umiejętności nawiązania prawidłowych relacji społecznych, załamania i kryzysy w trudnych sytuacjach życiowych, brak odporności i siły do podejmowania odpowiedzialnych zadań. Z jednej strony młody człowiek wydaje się być zorientowany w szybko zmieniającym się świecie, z drugiej jawi się jako niezwykle słaba istota, która często nie radzi sobie ze sobą.

Ważną rolę w prawidłowym procesie wychowania młodego człowieka spełnia z pewnością, niedoceniane dzisiaj, rzetelne wykształcenie, które jest ważnym czynnikiem rozwoju społeczeństwa oraz jednostki. Do rozwiązywania problemów współczesnego życia konieczny jest jednak inny sposób uczenia się i nauczania. Nie wystarczy już tylko bazować na konkretnej wiedzy oraz rozwiązywaniu problemów zamkniętych, które mają tylko jedną prawidłową odpowiedź. Współczesne nauczanie powinno kształtować i wychowywać ludzi przygotowanych do życia, które niesie ze sobą wiele pytań, stawia wyzwania i problemy otwarte, dlatego w szkole należy rozwijać w młodzieży postawę twórczą. Uczeń nie może bać się stosowania nowych, czasami nawet oryginalnych sposobów rozwiązywania zadań, powinien poszukiwać i otwierać się na nowe pomysły, odważnie pokonywać pojawiające się problemy, być kreatywnym, nie bojąc się popełniania błędów. Nauczyciel to osoba, która inspiruje, wspiera, czasami wskazuje młodzieży prawidłowe rozwiązania, raczej „rozpala ogień”, a nie „gasi” twórczy niepokój, pomaga zachwycić się pięknem świata, życia, nauki.

Program „Klasa aktywności twórczej” ma na celu umożliwienie realizację zadania, jakim jest kształtowanie postawy twórczej u ucznia. Kształtowanie takich postaw będzie dokonywało się na Zajęciach Twórczych, które

z pewnością inspirująco wpłyną na osobowość młodego człowieka. Uczestnik takich zajęć będzie mógł powiedzieć:

1. Nie boję się myśleć.
2. Mam wiele pomysłów na rozwiązanie problemu.
3. Nie ma złych pomysłów, są tylko lepsze od innych.
4. Mam potrzebę działania.
5. W grupie możemy osiągać więcej, więc chcę współpracować z innymi.

W ramach zajęć twórczych uczeń uświadomi sobie wielodyscyplinowość wielu współczesnych problemów i zadań oraz potrzebę poszukiwania niekonwencjonalnych sposobów na ich rozwiązywanie. Dzięki programowi klasy aktywności twórczej uczniowie zyskają też więcej przestrzeni dla rozwoju twórczej ekspresji i będą lepiej przygotowani do wrażliwego, ale i świadomego odbioru codzienności. Interdyscyplinarny program klasy aktywności twórczej jest zatem szansą rozwoju dla młodego człowieka.

Cel ogólny:

KSZTAŁTOWANIE POSTAW TWÓRCZYCH U MŁODZIEŻY

Cele szczegółowe:

- ✓ pobudzanie myślenia twórczego
- ✓ minimalizowanie przeszkód utrudniających twórcze działania
- ✓ stymulowanie wyobraźni twórczej, obserwację zjawisk i rzeczy
- ✓ naturalny rozwój zainteresowań ucznia
- ✓ stwarzanie sytuacji do wyrażania własnych uczuć i emocji
- ✓ stymulowanie i rozwijanie wrażliwości wzrokowej, słuchowej i dotykowej, spostrzegawczości, koncentracji uwagi
- ✓ zapoznanie z metodami i technikami kreatywnego rozwiązywania problemów
- ✓ kształtowanie umiejętności przenoszenia twórczego działania na różne dziedziny życia
- ✓ rozwijanie samodzielności i wytrwałości w procesie odkrywania i rozwiązywania problemów
- ✓ kształtowanie optymistycznego podejścia do problemów i niepowodzeń
- ✓ tworzenie okazji i możliwości do przeżywania sukcesu
- ✓ wdrażanie do współpracy w grupie
- ✓ uczenie się poprzez odkrywanie siebie
- ✓ rozbudzanie zainteresowania światem

- ✓ poszukiwanie więcej niż jednego rozwiązania problemu

TREŚCI KSZTAŁCENIA I WYCHOWANIA

Realizacja treści odbywać się będzie poprzez różne formy aktywności twórczej:

- ✓ rozpoznawanie dotykiem różnych przedmiotów- opisywanie cech charakterystycznych przy pomocy różnych środków wyrazu artystycznego;
- ✓ pobudzanie zdolności myślenia twórczego poprzez obcowanie ze sztuką;
- ✓ wizualizacja treści wysłuchanych utworów literackich oraz muzycznych, zaprezentowanie swoich odczuć przy pomocy dowolnej techniki plastycznej, za pomocą gestu, ruchu, mimiki;
- ✓ wykorzystywanie własnych spostrzeżeń, doświadczeń i emocji jako bodźców do tworzenia;
- ✓ przedstawianie wybranych skojarzeń za pomocą różnorodnych technik plastycznych, muzycznych;
- ✓ wykonywanie kompozycji kolorystycznych- doświadczanie połączeń różnych kolorów, stosowanie różnorodnych technik plastycznych;
- ✓ tworzenie swobodnych wypowiedzi plastycznych, muzycznych, słownych, tanecznych;
- ✓ wykorzystanie sytuacji życiowych, zachodzących zjawisk, przedmiotów codziennego użytku do kreowania i realizacji zadań twórczych;
- ✓ tworzenie obszaru do innowacji;
- ✓ zaprezentowanie wiedzy w nowej sytuacji;

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

Zajęcia twórcze prowadzone są przez wszystkich trenerów przy zastosowaniu niekonwencjonalnych metod aktywizujących, praktycznych warsztatów i ćwiczeń, rozwijania myślenia twórczego, budowania wyobrażeń ich postaci wizualnych, wykraczających poza posiadane informacje, operacje umysłowe o charakterze dywergencyjnym polegające na poszukiwaniu logicznych możliwości rozwiązań. Istnieje możliwość, aby jedno zajęcia prowadziło kilku trenerów.

PRZEWIDYWANE FORMY I TECHNIKI PRACY

Metoda projektu;

Prace indywidualne i zespołowe;

Tworzenie prac plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni technikami tradycyjnymi i innowacyjnymi np. scenografia multimedialna;

Swobodna i zorganizowana twórczość wokalna, muzyczna, plastyczna, ruchowa;
Projekcje filmowe z zakresu kultury i sztuki;
Prezentacje utworów muzycznych, dzieł sztuki i literatury;
Inscenizacje;

Lekcje poza szkołą:

- działalność w przestrzeni publicznej (w zależności od ofert)
- warsztaty prowadzone przez zaproszonych gości oraz warsztaty w instytucjach działalności kulturalnej i artystycznej
- udział w przedsięwzięciach kulturalnych w regionie
- lekcje z mistrzem.

SPODZIEWANE EFEKTY INNOWACJI

Uczeń po ukończeniu 3 klasy gimnazjum to człowiek:

- ✓ aktywny w procesie uczenia się, uczy się i rozwiązuje problemy w sposób samodzielny
- ✓ aktywny i zaradny życiowo
- ✓ spostrzegawczy i wrażliwy na problemy
- ✓ kreatywny, posiada pozytywną motywację do pracy
- ✓ zainteresowany tworzeniem
- ✓ gotowy do poznawania rzeczy i sytuacji nieznanych bez strachu przed popełnieniem błędu
- ✓ spontaniczny i życzliwy wobec innych
- ✓ odważny w prezentowaniu swoich pomysłów, otwarty na sugestie innych, zaradny życiowo, odporny na krytykę, ciekawy świata i ludzi

WARUNKI WPROWADZENIA INNOWACJI

Efektywna realizacja rozszerzonego programu zajęć aktywności twórczej przewiduje przeznaczenie 2 dodatkowych godzin lekcyjnych tygodniowo i możliwości współpracy dwóch trenerów jednocześnie przez 3 lata pracy w klasach I, II i III.

EWALUACJA

Ewaluacja zajęć z aktywności twórczej nastąpi na koniec roku szkolnego. Uczniowie wypełnią karty ewaluacyjne, które dostarczą informacji dotyczących ich zainteresowań i ewentualnych zmian, które chcieliby wprowadzić w zakresie zajęć twórczych. Ankiety będą dla nauczycieli-trenerów wskazówkami w doborze treści i metod nauczania na rok następny. Istotną będzie obserwacja pracy uczniów oraz atmosfera podczas zajęć, analiza wytworów, stopień zadowolenia dzieci z efektów pracy własnej i innych, samoocena własnych prac oraz wytworów grupy.

Przedmiotem ewaluacji będą też wszelkie działania dydaktyczne. **Każdy rok szkolny będzie zakończony projektem (przewidywane formy to: wystawa prac, prezentacja multimedialna, przedstawienie, koncert itp.)** 2 razy w roku uczniowie będą mieli okazję do samooceny, dzięki której sami wskażą swoje mocne i słabe strony. Ocena pracy uczniów będzie wystawiana na koniec roku w formie oceny kształtującej (opisowej).